

Ivan Good

“Europe’s most unconventional maritime artist” (Washington Post)

“Navigateur de rêve” (Libre Belgique)

In het bonte Oostendse kunstwereldje neemt Ivan Good — ‘t klinkt bijna als Ivanhoe — een heel aparte plaats in. Net zoals zijn beroemde stadgenoten die hem voorgingen, Musin, Finch, Ensor, Spilliaert, Declerck, Permeke, staat de zee bij hem centraal. Maar dan wel op een heel merkwaardige wijze. Op zijn visitekaartje lezen we Ivan Good, Maritime Artist. U vindt hem — wanneer thuis — in de Cirkelstraat 12 te Oostende.

Good werd geboren te Antwerpen in 1930.

Hij studeerde grafische kunsten te Genève en behaalde het federaal diploma. Hij werkte voor het publiciteitsagentschap van Walter Thompson en daarna voor het Scheepvaartmuseum van Antwerpen.

Hij houdt van de zee en schildert haar in al haar vormen. Hij stelde zijn schilderijen tentoon in verschillende Yachtclubs van Europa.

Gedurende vele jaren nam hij deel aan zeilwedstrijden en cruises, reisde veel en kwam zich uiteindelijk aan de Belgische kust vestigen aan boord van zijn “Grand Frère”.

Later richtte hij zijn werkplaats in op een Oostendse zolder, waar hij met hartstocht zijn zeedromen schildert.

Ivan Good is één van deze internationale artiesten die beter bekend zijn in het buitenland dan in eigen streek. Van Argentinië tot Canada vindt men zijn werken terug in verschillende musea van Amerika en wanneer één

van zijn wonderlijke zeeschilderijen op de muren van de Nasa prijkt, verbaast dit ons niet, gezien de zeer rijke inspiratiebronnen van deze uitzonderlijke artiest.

Geboren Antwerpenaar, getogen Oostenenaar is Good een man van hartstocht: voor het leven, de zee en de boten, maar ook voor wetenschap en de menselijke schepping.

Menselijke uitvindingen die onze artiest soms diep ontgoochelen wanneer hij een catastrofe schildert, zoals de schipbreuk van de Amocadiz en de Herald of Free Enterprise, maar die hem ook optimistisch inspireren, zoals de sleeptocht van het Kasteel van Chillon of de Côte d’Or, opkruisend in een sneeuwlandschap.

Een tentoonstelling van Good is een ware bundel van hedendaagse zeevaartgeschiedenis: wedstrijdyachts van topniveau, sleepboten en trawlers, oorlogsschepen en vliegtuigschepen... Al deze vaartuigen doorkruisen de eeuwen naar buitenlandse ontmoetingen, zoals deze twee wrakstukken badend in een lichtstraal van de komeet van Halley.

Graag haal ik hier even een tekst aan van mijn voorganger Frank Edebau:

“In het voorjaar 1982 kwam een Engelse ferry-boat zich prompt neerzetten op een golfbreker te Oostende, tussen het westerhoofd en het Kursaal. Bij het zien van dit schouwspel dacht ik: die duivelse Ivan Good heeft verdraaid toch gelijk. Sinds jaren had hij immers ettelijke vaartuigen op het droge gelegd: vissersboten, jachten, schoeners, driemasters, karvelen, fregatten, sleepboten, treilers, tankers, binnenlanders (noem maar op!) in de minst verwachte decors en meest bevreemdende situaties.

Lord Byron beweerde dat de waarheid vreemder is dan hetgeen verzonnen is. Zonder Good te willen uitspelen tegen Byron, wil ik toch aanstippen dat Good de waarheid vòdr was. Wat gebeurde met de getrainde ferry-boat had Good reeds in tal van schilderijen uitgebeeld.

De ganse zichtbare wereld is niet meer dan een opslagplaats van beelden en tekens aan dewelke de

verbeelding een plaats en een relatieve waarde zal toekennen: zij is een soort voedsel dat de verbeelding moet verteren en transformeren.

Al de eigenschappen van de menselijke ziel dienen ondergeschikt te zijn aan de verbeelding die ze alle tegelijk opeist. Zo zag het Baudelaire. En wie zou durven ontkennen dat de fantastische kunst niet een tot het uiterst gedreven realisme is, een bliksemende visie van de metafysische waarheden van de schepping, kortom een soort van supra-realisme. Supra-realisme mag echter niet verward worden met surrealisme. Het surrealisme is een verschijnsel van de twintigste eeuw. Het supra-realisme daarentegen maakt één van de konstanten uit van de kunst sinds haar meest duistere oorsprong.

Hubert Lampo schreef eens, toen hij het had over de Antwerpse kunstenaar Robert Geenens: hij verwerpt de realiteit niet, doch hij gelooft in een tweede realiteit, deze nl. welke besloten ligt in de afgronden van het diepste menselijke innerlijke, waaruit zij door de droom, de wraak-droom bij de kunstenaar, kan opgeheveld worden. Zijn werk wekt bij de toeschouwer de indruk, dat in de menselijke ziel ook herinneringen aan oeroude voortijden en oeroude mythen bezonken zijn, die daar eeuwenlang een ingekapseld leven hebben geleid, van geslacht tot geslacht onbewust doorgegeven, zoals andere eigenschappen van lichaam en geest, om door het poëtisch vermogen van de kunstenaar eensklaps op verbijsterende, niet altijd dadelijk begrijpelijke wijze aan de oppervlakte te worden gebracht.

Om te besluiten wil ik nog het volgende zeggen: een uitnodiging tot een reis maakt ons altijd een beetje weemoedig, zelfs wanneer het om een onbekend land gaat. Is dit een bewijs dat de mens een eeuwige reiziger is, die met heimwee terugdenkt aan een soort van supra-realistisch rijk dat hij heeft moeten verlaten om in deze wereld geboren te worden, en waaraan hij, in het diepste binnenste van zijn onderbewustzijn, een heimelijke herinnering bewaart?

Ivan Good houdt niet op de toeschouwer te verbazen met zijn poëtische vindingrijkheid en zijn onuitputtelijke verbeelding. Zijn werk zou ik het liefste willen betitelen als magisch realisme, met een knipoogje naar Jeroen Bosch.

Geleerden hebben uitgemaakt dat over een paar duizend jaar, door het smelten van de ijsbergen, de aarde volledig met water zal bedekt zijn. Ik wed dat Ivan toch een plekje zou vinden om zijn arken op het droge te leggen."

Een andere schrijver die het over Good had was Thomas Owen. We geven hier zijn ideeën weer, destijds vertaald door Hugo Brutin.

"Er was eens een schilder die gek was op schepen allerhande, verliefd was op alles wat de vorm van een boot had: schoeners, Oostendse sloepen, tonijnvissers, sleepboten, bokkevissers.

Hij was enthousiast en verbeteren, met een avontuurlijk hart en een geest vol verbeelding. Hij had in zijn dromen en gedeeltelijk ook in werkelijkheid de gehele wereld doorkruist. Iedere dag hing hij uit zijn venster zoals een zeeman het zou gedaan hebben, leunend op de reling en kijkend hoe de zee die vooraan in twee werd gereten zich achteraan weer sloot. Die steeds opnieuw herhaalde beweging, dit bestendig dichtgroeien van de wonde beroerde de schilder in zo hoge mate dat hij er vaak duizelig van werd.

Hij droomde van schepen die zo licht op het watervlak zouden liggen dat zij er geen wonde konden aanrichten, die in staat zouden zijn de woestijnen te doorkruisen zonder in het zand vast te lopen of die handig de steden zouden binnenglijden zonder op het marktplein te stranden of zonder te haperen aan de officiële monumenten of de gevels van de huizenrijen.

Zijn naam was Ivan Good. In zijn voornaam lag al het verschrikkelijke van een despoot en daar hield hij wel van. Maar ook aan zijn familienaam was hij gehecht; daarin lag immers al het zachte van de goedheid.

De klank "good" smolt als het ware in zijn mond. Zo was de verschrikkelijke die ook goedheid inkarneerde door een vreemde passie voor boten aangegrepen.

Hij zag er overal in zijn verbeelding. Op de esplanades klaar om in paleizen binnen te glijden, in de kleine havenstraatjes, op de bruggen in Venetië, op de binnenkoer van een hoeve, op de kaaien waar het gras tussen de stenen groeide, op de wegen die de kanalen op hun lange tocht volgen, tegen de flank van de bergen aan, aan de ingangspoort van een kasteel, in besneeuwde parken, overwinterend in een weide, met bolle zeilen het zand van de woestijn doorklievend, op de bodem van een aquarium, vastgekneld in alpengletsjers, landend als een astronaut op een dode planeet of eenvoudigweg dansend op het ritme van een ontketende zee.

Zijn vindingrijkheid verzwakte niet. Hij werkte als in een trance. Hij dacht dat tussen de vreugde van wat ingebeeld is en de grote schittering van de werkelijkheid nauwelijks enige afstand lag.

Op zekere dag bleef hij mijmerend kijken naar zijn jongste doek. Het was een kotter, fijn en slank als een vogel. Om hem heen was nog geen werkelijkheid geschapen. Hij wachtte nog op het grote avontuur.

Ivan Good pakte haastig zijn koffers, nam zijn oliepak en zijn laarzen. In zijn zak stopte hij wat mondvoorraad en enkele pakjes tabak. Hij haalde een krukje van uit de rommelkamer, plaatste het voor het doek en stapte aan boord.

Het venster van de kamer gleed open, de wind waaide met geweld. De zeilen spanden. Het koordwerk kraakte. De romp kreunde. Langzaam gleed de boot uit het doek weg; hij groeide, sleurde een vensterluik met zich mee en steeg op. Aan het roer stond Ivan Good. Met verrukking keek hij naar de daken, de klokketoren, de telefoonpalen die onder hem weggleden. Hij vroeg zich in de verste verte niet af waar het allemaal naartoe ging."

Norbert Hostyn